

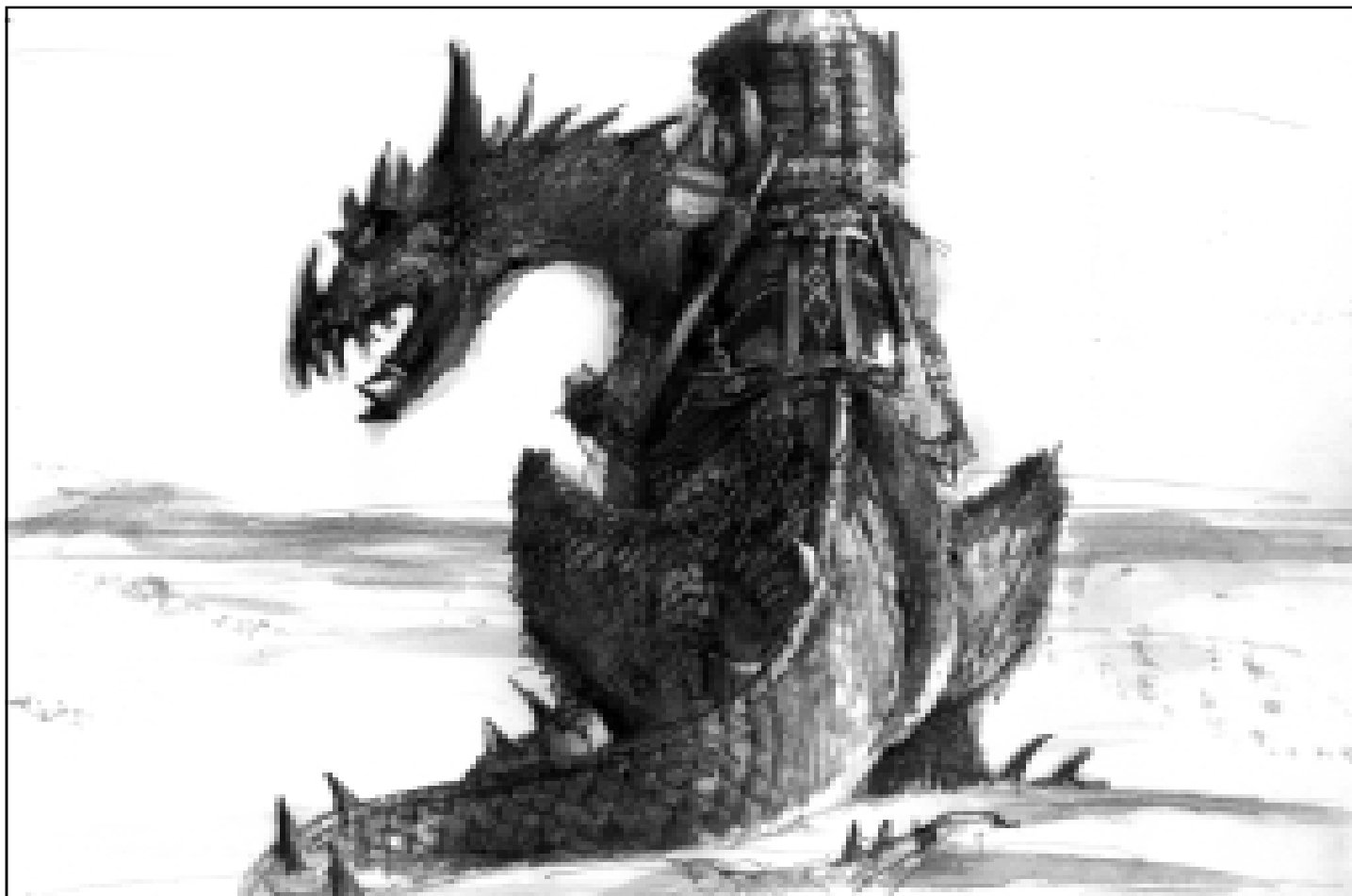
DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 3

cena - 3 Kč

TRUTNOV

pondělí - 19. června 2000

A N K E T A

Mirek Slavík : "Pro koho a proč hrát divadlo hrané dětmi".

Tahle otázka mě zajímá už několik let a myslím, že sám pro sebe jsem si ji vyřešil. Dovedly mě k tomu děti z našeho 4. oddílu, které už třetí rok chtějí hrát především pro svoje vrstevníky a kamarády. Důvod je prostý : naše děti si čas od času před svými spolužáky potřebují obhájit, že jsou "ti praštění divadelníci z HUDRADLA", kteří jdou na zkoušku, zatímco ostatní leží u rybníka, nebo podnikají nějakou úžasnou akci, "odpovídající jejich věku". Tak jsme se i v letošním roce dohodli, že bychom se chtěli pokusit udělat inscenaci, která by komunikovala především s vrstevníky našich dětí, jen na rozdíl od té loňské a předloňské bychom letos chtěli, aby je především pobavila a byla pro ně příjemnou podívanou.

Tento záměr je, myslím, jaksí na opačném pólu dnes převažujících tendencí v našem dětském divadle, kde jsou akcentovány především didaktické cíle a přínos, který inscenování s dětmi přináší jeho samotným aktérům. Abych nebyl špatně pochopen – jsem přesvědčen, že je to tak v pořádku, jen s lítostí sleduji, jak mnoho inscenací, jimž není možné upřít většinu pedagogických plus, má nejen vážné nedostatky v základech divadelního řemesla, ale navíc nemá divákům co říci.

A přece slovo DIVADLO je odvozeno od slov DÍVAT SE, PODÍVANÁ. Mělo by mít zcela jasný adresát, jasně formulovaný záměr a

jasně formulované téma, o které se chtějí tvůrci s diváky podělit, o kterém chtějí tím magickým divadelním TEĎ A TADY komunikovat. Jsou to přece i diváci, jejich reakce a jejich společná afektivní rezonance, kteří spoluvytvářejí atmosféru představení a dělají z divadla ten úžasný fenomén, který se nedá nahradit ani sebestopáší obrazovkou ...

Velké množství dětských inscenací, se kterými jsem se v poslední době setkal, bylo nepochybně vytvořeno tak, že vedoucí souboru vybral literární předlohu a nalezl klíč, jak ji převést do jevištního tvaru (většinou jednoduchým animováním textu předlohy nebo recitací s ilustracemi vybraných situací). Zdá se, že důraz na kvalitu látky, s níž je pracováno, a důraz na metodicky správné "zdramatizování" vybrané

předlohy je v tomto případě tím hlavním, ne-li jediným, o co vedoucímu šlo. Diváci a diváčky zážitek jsou jaksi podružní a to znamená, že podružný je i samotný princip divadelní komunikace, nebo abych použil slavnou Osolobého tezi: "komunikace komunikací o komunikaci..."

Ale abych se vrátil zpět k našemu souboru: snažíme se pravidelně hrát pro vrstevníky našich dětí ve Zlivi i nejbližším okolí a snad také díky tomu nemáme celých 18 let, kdy naše divadlo existuje, problémy s členskou základnou. Počet členů HUDRADLA se pohybuje pořád kolem padesátky, což je v našem poměrně malém městečku hezké číslo. Myslím, že naše programová orientace na diváky – vrstevníky je správná. Ideální je, když se nám tu a tam podaří postavit inscenaci tak, že vedle zamýšleného adresáta oslovuje i jiný věk, směřem ke starším a dospělým. Základním pravidlem ale je, že "hrajeme pro děcka od nás ze třídy". Děti více než dospělí lidé potřebují cítit, že to, co dělají, má nějaký smysl, a cítí-li ve svém okolí kladnou odezvu na to, co dělají, mají nejen větší chuť do práce, ale snáze pak překonávají i potíže, které jim někdy způsobí "vadnoucí" školní prospěch, problémy v rodině, nebo blbec, který na rozdíl od nich tráví život vleže na gauči.

Z našich čtyř oddílů pravidelně vystupuje pouze ten nejstarší, naše poslední inscenace mívají v průměru kolem dvaceti repríz. Mladší oddíl jen výjimečně vytvoří něco, co je určeno na víc než jedno předvedení, většinou se jedná o malé dramatické útvary, určené pro konkrétní příležitost (například pro některou ze slavností pro rodiče a přátele). Máme štěstí, že o vystoupení nemáme nouzi, spíše musím často odmítat a omlouvat se, že nemůžeme přijet hrát, protože bychom to už nezvládli. V posledních letech u nás funguje i to, že hrajeme nejen tu nejnovější inscenaci, ale i některé předchozí, takže často nastává situace, že v jednom týdnu hrajeme naše nejnovější – "Dárečky" a dva roky starou "Píšťalku", nebo loňskou "Druhou píšťalku". Myslím, že tohle pravidelné hraní, pravidelná komunikace s různými diváky a při různých příležitostech, ještě umocňuje mnohé z toho, co dětské divadlo jeho samotným tvůrcům nabízí. Ale to by snad bylo na samostatnou tlustou knihu...

Mirek Slavík

Aleš Bergmana

téma - situace - mizanscéna

"A teď se podívejte na to samé z tohoto úhlu. Jak se to mění? Tady odtud je to šlepr a tady odtud nohy do praku," obchází lektor členitý živý obraz uprostřed sálu.

"Ale svah tam zůstává," doplňuje jej dívčí hlas z auditoria.

"Spíš šikmá plocha," komentuje s nadsázkou jeden z mužů sedících na zemi.

Trojce dívek nabízí ke svému obrazu, k příběhu, který v něm byl ukryt, další tři obrazy. Už je vše jasné.

V semináři Aleše Bergmana se právě pracuje s mizanscénou. Skupinky seminaristů představují své drobné situace, vyjádřené nejdříve jediným obrazem, a v dalším pak odkrývají tutéž situaci třemi dalšími obrazy. Situace jsou nejrůznější, v divadelním sálu trutnovské "zušky" defilují kapsáři, zloději psů, zhrzené lásky i zabeďávané pubertáčky a udřené hajzlabky se svými kabinkovými partnery. Při proměnách, v drobných chvilkách uvolnění pozornosti, tu a tam někdo využije otevřeného minibaru přímo v sále. Zabydlený prostor, atmosféra plná tvořivých chutí. Aleš Bergman komentuje dění na scéně, nabízí čas pro vyjádření seminaristů, různé pohledy a výklady završuje teoretickými intenzemi. Sállem poletují za občasných cinknutí kávových lžiček odborné citáty, historky, vzpomínky, ve kterých nakukují mezi přítomné A. P. Čechov s Evaldem Schormem nebo: "Jindřich Honzl, kterého jinak nemám moc rád, napsal ve své studii Pohyb divadelního znaku, že vše, co je na jevišti, je jen znakem toho, co bylo vnášeno. Je to jen jakési

pars pro toto. Předmět pak může být značen jen svým zvukem, prostředím, postavou, třeba nádraží tím, že na prázdnou scénu přijde výpravčí a podobně. Tady vzniká prostor pro jevištní imaginaci." A za chvíli už zase akce, jiný pohled na tutéž problematiku: "Všímejte si, co to udělá, když přijdu zleva a když z druhé strany, když jsem tady před vámi a když jsem až tam v rohu."

Sállem neputuje jen sám lektor nebo seminaristé, ale také připravené obrázky rituálního pohybu z Dolních Věstonic. Obrázek je nabídnut ke čtení jako mizanscéna: "Vidíte i tady můžeme, jako jsme to dělali před chvílí na vašich obrazech, sledovat, co je za tím, co mohlo být příčinou takového finální pozice, k čemu tato pozice dále odkazuje? Je v tom sdělení o nějaké akci, vztazích. Podívejme se na obrazy starých mistrů." Následuje kompoziční interpretování Noční hlídky. Výklad, poznámky, odkazy k jinému příkladu.

"Mizanscéna, to je pro mne klíč k situaci, klíč k dramatickému sdělení. Myslím, že nejde jen o divadlo. Je to moje ústřední téma, které chci i v tom drobném čase, který tady máme k dispozici, seminaristům nabídnout. Často se totiž stává, že i sebelepší téma je zahlušeno, když jej nerozkryváme v linii: mizanscéna – situace – sdělení. Slova klamou, tělo prozrazuje," odpovídá na otázku kudy se vydává a kam míří se svými trutnovskými seminaristy Aleš Bergman. A seminaristé: "Úžasné situace jsme si užili už včera, když jsme se očíhávali, někteří dokonce olizovali." "I náš bar tu má dramatický vývoj a pomáhá vytvářet situace. Začalo to u ranní kávičky přes sodovku, ale teď už to je mnohem bohatší." "Ale kafe bylo ráno ze studené vody."

V semináři Téma, situace, mizanscéna chvíli pobyl Roman Černík

Jak to vidí seminaristé diskusního klubu Evy Machkové

V závěru nedělního sezení diskusního klubu vedeného Evou Machkovou se seminaristé pokusili sami zformulovat, v čem tkví rozdíly mezi recitací a divadlem v kategorii souborů. Nejdříve se mluvilo o tom, které soubory z těch, které jsme dosud viděli, přijely s tvarem opravdu divadelním, které byly recitační a jaké byly na pomezí. Výčtem jednotlivých znaků se dopracovali k tomuto verdiktu:

Recitace

- aktéři jsou za sebe, často mimo postavu
- častěji pracuje s veršem
- inscenace zprostředkovává text
- nelze kus textu vynechat, protože jde o text
- aktéři vypravují o vztazích, demonstrují je (jaké by mohly být)

Divadlo

- aktéři vstupují do rolí, vytvářejí fiktivní postavu
- častěji pracuje s prózou
- inscenace z textu vychází, text není prioritní, je východiskem
- část textu jde přeskočit tím, že se zahráje
- aktéři vstupují do vztahů, vytváří iluzi, že se všechno před námi odehrává

A co vy, naši čtenářové, jak vy vidíte rozdíly mezi divadlem a recitací? Chcete-li nám k tomu říci více, sepište svůj názor a vhodte do redakční schránky jako odpověď na otázku dne (či těchto dní).

Evy Machkové

a diskusního klubu začátečníků

Celá zchvácená jsem doběhla do diskusního klubu Evy Machkové a doufala jsem, že jdu včas. Debata už alespoň pět minut běžela (informace, které mi utekly, jsem získala poté od seminaristů). Diskutérů bylo 35 a promluvalo více seminaristů než včera. Objevilo se více protinázorů, vytvořilo se širší názorové spektrum. Eva Machková nemusela tolik vybízet k hovoru.

Co vše seminaristé řekli o nedělních představeních:

Celé léto v jediném dni

Dnešní představení bylo poznamenáno oproti Bechyni (regionální kolo) nemocemi a zraněními. Asi to bylo o normálním člověku v nenormální komunitě. Margot se s nenormalitou života na Venuši nechtěla smířit. Nevěděli jsme, proč byly děti na Venuši a proč se Margot nechce přizpůsobit. V hromadných scénách nebylo někdy rozumět, projev směřoval do sebe. Mnoho informací zůstalo nedopovězeno, skládali jsme si je z útržků. Nepochopili jsme přesně pravidla hry na slepejš. Pak se ale ukázalo, že je jedno, jaká má hra pravidla – vzhledem k Margot. Plechová skříň dobře fungovala jako znak nenormálních internálních poměrů a měla dobrý zvuk. Hodiny hřály dopředu, symbolizovaly, na co všichni čekají. Použité hry sice působily infantilně, ale odpovídaly na otázku, jak se tyto děti chovají k těm, kteří se od nich liší. Hra je trochu podobná té včerejší o Sylvii, ale odlišnost Margot je jiná, podložená většími životními zkušenostmi. Tento text měl také větší možnosti, nebyla to šablona. Margot očekávala východ slunce málo radostně, ale vlastně nemohla, protože věděla, že na Zemi vídala slunce každý den a po tom se jí stýskalo. Pro děti na Venuši to už byla atrakce, pro ni velký smutek. Nebyly čitelné vztahy mezi Margot a ostatními dětmi. Klíčové okamžiky byly zvládnuté dobře. Některé scény byly příliš dlouhé, skoro v každé byl nějaký problém. Ale bylo to divadlo.

Doupě latinářů aneb sežrané spisy

Tvar byl vystaven na technických dovednostech. Úroveň řeči, pohybu a zvládnutí prostoru byla vysoká. Co tím ale chtěli říci? Místy se ztrácela pravdivost, někdy přehrávali, aranžmá někdy zavádělo, použité prostředky rušily text, byly příliš expresivní. Pracovalo se s náznaky kostýmů. Krásné bylo vytí. Nejpresnější byl ten kluk. Líbilo se nám velké nasazení, s kterým přišli i odcházeli, ta energie. Byly tam texty: Kroutvor, Zvrhlík, Bedřich, Tři sousedi, Filosof, takže asi pět. Text byl asi nevhodný pro tento věk. Jestli to bylo o chovancích ústavu, tak byl velký rozpor mezi věkem dětí a chovanců. Spíš to ale bylo o tom, že si jedna holka začala vymýšlet novinové zprávy,

ta druhá ji chtěla trumfnout, tak přidala pohyb. Pak se hra mezi nimi rozvíjí dál, přišel kluk a nakonec hra skončila.

Johanes doktor Faust

Zástupci dětské redakce nám na začátku vysvětlili, že hra vznikla jako domácí úkol ze školy, kdy měly děti přes víkend vymyslet "faustárnu" a v pondělí ji zahrát ve škole. Martin si proto všechno dělal sám, jen loutky mu vysoustružil tatínek. V rodině určitě musí být o tyto věci zájem. Všem se představení líbilo. A co se líbilo? Že vše šlo tak přirozeně, jako by to vymýšlel před námi na místě. Celek byl dobře zvládnutý. Aktualizace nevadila. Čerti byli pěkně odlišeni. Vůbec jsou loutky znakové a bylo to dobré. Krásné bylo, jak Martin se vším zacházel vědomě. Vypadalo to jako náhoda, ale přesně věděl, co a proč dělá. Asi to bude pěkné číslo! Měli jsme velmi radostný zážitek z opravdového divadla.

Výroky diskutérů seřadila a zapsala, jako by to dělal jeden člověk, Iva.

Vladimíra Zajíce

a diskusního klubu pokročilých

P o č e t diskutujících na druhém diskusním klubu Vladimíra Zajíce se oproti předchozímu dni více než zdvojnásobil. To však nebyl, porovnáme-li obě diskuse, ten nejzásadnější rozdíl. Včerejší diskuse byla především soustředěnější – většinu diskutujících se většinou dařilo "držet nit" a nepřebíhat od jedné složky inscenace k druhé. Dařilo se i lépe a odborněji formulovat.

Co se za čtyřicet hodin změnilo? To nejjednodušší se nabízí hned – reflektovala se pouze tři představení oproti sobotním pěti. Další odlišnosti jsou však podstatnější – po sobotním klubu už se "tak trochu vědělo", přibýlo lidí, kteří dramatickou výchovu studují, přibýl Luděk Richter a s počtem lidí roste i počet názorů, Vladimír Zajíc měl větší prostor být skutečně moderátorem. Hlavně jsme však v neděli zhlédli představení, která k diskusi vybízela více. Pokud totiž cítíte, že za představením i na jevišti stojí lidé, kteří něco umějí, a přitom vám tam něco takzvaně nesedí a nejste si tak úplně jisti co, nutí vás to více poslouchat, více se ptát (třeba jen v duchu) a přesněji formulovat.

Téměř šedesát minut se mluvilo jen o představení **Celé léto v jednom dni** (ZUŠ Jindřichův Hradec). Díky úvodním dvěma názorům se diskuse odvinula od srovnání literární předlohy (Bradburyho povídka Kaleidoskop) a výsledného divadelního tvaru. To, co bylo zpočátku nazváno

"zjemněním" "krutého příběhu", se postupně ukázalo jako hlavní problém inscenace. Pravdivost, přesvědčivost sdělení (a tím i osobní účast diváka na Margotině osudu) závisela především na tom, jak jasně (nejasně) byly odstíněny obě strany konfliktu (Margot – ostatní děti). Margot totiž často působila jako ta, která o ostatní nestojí. Oni se stále o něco snaží, Margot je odmítá, a tím je "někdy trochu provokuje a popuzuje proti sobě". A přestože někteří můžeme její chování chápat (ona přece zná SLUNCE, ona ví, co je důležité, a musí žít mezi těmi, kteří ho vnímají jako atrakci), pro většinu z nás měla představitelka málo prostoru (síly?), aby nám své postoje a pocity sdělila. Anebo to tak být nemělo a skutečně se v expozici otočila Bradburyho "znaménka"? Proč potom Bradbury? A proč se pak tedy neměnil celý příběh a hlavně jeho vyznění? Při opačně "zadaných" charakteristikách je totiž jen těžko pochopitelné, že by si celý kolektiv – a někdy skutečně působili jako jeden muž – uvědomil svou chybu a to, o co Margot připravil. Navíc ani sdělení o setkání se SLUNCEM, "odložené" za scénu (proč?, všechny postavy od počátku čekají, že Slunce vyjde kdesi v hledišti), nepůsobilo tak, že by děti odhalily, co pro Margot SLUNCE znamená. Závěr inscenace tak trochu šustil scénářem. Jak řekl Luděk Richter: "Ztratilo to tvar. Nemohl jsem si říct: To je největší hodnota, té se neubližuje." Krátce se ještě mluvilo o scéně se sprchou – pro většinu diskutujících byla tato situace málo motivovaná, až nejasná.

V třicetiminutové diskusi nad představením **Doupě latinářů aneb sežrané spisy** (ZUŠ Prostějov) byly názory vyhraněnější. V úvodu jsme prozíravě přeskočili vymezení tzv. "divadla poezie" a hovor se stočil na vztah formy a obsahu. Wernischovy texty většina pochopila jako zástupnou řeč, ovšem ne ve všech částech představení – někdy se totiž text hrál, jindy ne. "Oni jsou tam jednou za sebe, jednou za vypravěče, jednou za postavu." "Jaké jsou jejich vztahy, odkud kam vedou?" "Měl to celé být spor? Jak dopadl?" "Měla to být hra? Jak skončila?" Všichni však ocenili vybavenost všech tří recitátorů - hlasovou, pohybovou ... - jejich přirozenost a radost z hraní (recitování). Objevily se i názory, že toto bylo to hlavní – proč představení vzniklo. Někteří diskutující pak vnímali představení jako velmi volné pásmo, hříčku, hru, předvedenou šikovnými dětmi, a nepotřebovali v ní hledat něco dalšího.

Na chválu posledního sobotního představení **Johannes doktor Faust** (Martin Šulc) zbývalo dvacet minut. Zaujala zejména ohromná radost z hraní, přirozenost a vzhledem k chlapcově věku i obdivuhodný nadhled nad textem i nad sebou samým. Od počátku věděl, co chce a kam směřuje, a vedl nás prostřednictvím jasných, jednoduchých prostředků s sebou. Kratičkou diskusi vzbudilo jen nerovnoměrné rozvržení aktualizací prostředků v první a druhé části inscenace (druhá část se zdála zatíženější). Na závěr zůstala možná obecnější otázka: Potřebuje tento typ dětského herectví (a v tomto případě nejde jen o herectví) pedagogické vedení? Neztratilo by pak třeba něco, co nás právě při tomto představení okouzlo?

Blanka

ŘIKALO SE NA...

setkání lektorského sboru s vedoucími souborů

Klíčovým bodem lektorské debaty nad tím, co přinesl druhý den divadelní části Dětské scény, byla dramaturgie. Diskutovalo se o příčinách výběru textů, o míře a důvodech vlastních interpretací. Řeč se také stočila na věkovou a hlavně zkušenostní přiměřenost zvoleného textového předlohy.

U představení *Celé léto v jediném dni* jindřichohradeckého souboru se nejvíce hovořilo právě o vztahu k autorově předloze. Irina Ulrychová uvedla, že zjednodušením předlohy na pouhý příběh z internetu se vytratila nejen poetika Bradburyho, jeho kontrasty mezi líčením vlezlého, devět let trávajícího deště a očekáváním Slunce, ale došlo i k nenaplnění očekávání, které známý text navozuje. Tento názor byl blízký celému lektorskému sboru. V následné diskusi bylo několikrát zmíněno, že absence Bradburym působivě vystavěné atmosféry paradoxně oslabuje také tvůrčí inscenace hodně exponované téma konfliktů mezi dětmi (šikany?). I prostředky používané jako rekvizity (především sluneční hodiny) nebo ústřední scénický prvek (plechová skříň) spíše divácké porozumění ztěžují, než že by pro diváka celou věc zpřehlednily a ve výsledném vyznění posílily. Dramaturgické komplikace se také podepsaly na kolísání

temporytmu v častých, situačně málo motivovaných odchodech a příchodech. Jako velmi problematické bylo označeno, dle názorů padlých v diskusi, zjevení Slunce. Dalo se porozumět sice tomu, že se jindřichohradečtí snažili přenést na diváka pocit, který má Margot uvnitř skříň (tma v hledišti i na jevišti). Ale protože tento princip byl použit v představení jen jedinkrát, bylo hodně komplikované se s ním divácky vyrovnat. Přes všechny výše uváděné problémy však v diskusi několikrát zaznělo, že byla z jednání na jevišti zřetelná energie aktérů, kteří byli v příběhu jasně přítomni. Bylo zřetelné, že sami rozumí svému příběhu, že navazují vztahy přes postavy, ale díky výše zmiňovaným otázkám a problémům nebylo vše možno divácky přijmout.

Při reflektování prostějovského *Doupěte latinářů* se lektori rozdělili. Proti odmítavému postoji, jenž pramenil z pocitu nahodilého dění na jevišti, z šaržování, stáli stoupenci „herního“ pojetí. Jaroslav Provazník porovnával hravost a svobodu Wernischových textů s pocitem nacvičenosti a formální vyumělkovanosti a až svévolným zacházením s textem. Proti tomu se Marie Poesová spolu s Irinou Ulrychovou snažily pojmenovat věc pozitivněji (Irina Ulrychová je označila za dobře „animovanou hmotu“). Podle nich se dal v představení najít pokus o hledání jevištní podoby k jednotlivým Wernischovým textům. Díky velmi dobrému vybavení hrajících dětí je i takové přijetí možné. Co se však v představení nenabízelo ani jedné ze stran, byly odpovědi na otázky, proč se to všechno vůbec děje, kdo jsou postavy, proč hoch vstupuje z hlediště?

Posledním včera diskutovaným představením byla velmi pozitivně přijatá loutková hra *Johanes doktor Faust* v „one man“ provedení Martina Sulce ze Smržovky. Ocenění došla Martinova osobitá hra s možnostmi jeho naivního divadélka, práce s temporytmem, vystavění gagů i jeho osobní nasazení. Vlado Sadílek však upozornil na nebezpečí, která odkryl i způsob, jakým se Martin děkoval. Úspěšnost představení může svádět k líbivostem až podobiznostem a některé náznaky „televizního bavičství“ se již objevily (především laciné aktualizace - mobilní telefon, „šéfe“, spiklenecké pomrkvání do publika atd.).

pidluke

padluke

pidlukepdluke

NA SLOVÍČKO

Jednou z důležitých osob Dětské divadelní scény v Trutnově je grafik. Líbí se vám grafická podoba Deníku? Nelíbí?

Za všechno může on!

Pavel Kocych, architekt, grafik, scénograf

pracovní doba: 15.00 - 6.00 hod.

Které představení se ti zatím nejvíce líbilo?
?!?!?!?

Co děláš, když zrovna nejsi v Trutnově na DDS?

Když zrovna nejsem v Trutnově, tak buď pobývám v Praze, kterou mám docela rád, nebo se snažím cestovat, pokud to člověku finance a práce v Praze

dovolí.

A profesně?

Profesně? Spolupracuji s různými režiséry, v současné době dělám scénu a grafiku do Chebu na představení Slavík k večeři od Josefa Topola. A jinak se zabývám svou hlavní profesí, kterou je architektura. Teď, sedm let po škole, mám po kolaudaci svého prvního domu v Nuslích. Ten dům stojí a to je v téhle profesi dost důležité, protože byt grafik je krásná věc, tak stejně dřive nebo později papír končí..., ale ten barák člověka většinou přežije.

Tvůj první dům vypadá tak, jak sis ho představoval, nebo tam nějak zasáhl projektant či investor?

Dům vypadá, v mezích možností, tak, jak jsem si představoval. Investor byl docela osvícený. Samozřejmě, vždycky k tomu má člověk připomínky, vždycky je to cesta nějakého kompromisu, protože v současné době spousta těch věcí ovlivňují právě finanční investice a možnosti, ale v zásadě dům vypadá tak, jak jsem si ho představoval.

Když jsme u kompromisů. Kdybys měl možnost sám rozhodnout o podobě tohoto časopisu, co bys změnil? Co by vypadalo jinak?

Kdybych o něm rozhodoval úplně sám, tak - a zase je to samozřejmě otázka možných investic - tak předpokládám, že bych volil třeba ještě zajímavější formu v tom, že by ten časopis by třeba barevný nebo celobarevný, že by měl třeba celou barevnou titulní stránku, že by se pracovalo s podkladem. Ale v zásadě je varianta, kterou máme, dobrá.

Už si někdy pracoval v redakci časopisu

nebo dělal podobnou práci? A jak si představuješ ideální redakci?

Tohleto není první časopis, který graficky upravuji. Už delší dobu, asi pět let, vydáváme časopis Obratel, který vychází souběžně s damáckým festivalem Zlomvaz. Dále nějaké drobné časopisy k festivalům, většinou se to váže k nějakým akcím na Vrchovině. A k té redakční práci? Asi je to všechno otázka časových možností. V ideálním případě je samozřejmě lepší, když je více času, když se dá sednout s celou redakcí i nad tou grafickou podobou, pobavit se nad základními skicami dřív, než se vůbec usedne k počítači, protože to dělat se přece jen v jistém smyslu omezující. Takže je to skutečně asi jen otázka času. Pokaždě je ta situace v redakcích trochu jiná. Ale rozhodně vítám variantu, kdy každý má jasně danou svou úlohu, ale zároveň si spolupracovníci vzájemně do práce zasahují, baví se spolu, říkají své názory. Ale pak samozřejmě každý za svou profesi, ať už šéfredaktor, grafik nebo někdo další, má právo veta.

Měl jsi během uplynulých dnů čas vnímat tady v Trutnově něco jiného než časopis? Není to úplně ideální. Myslel jsem si, že si času najdu víc a více proniknu i do samotné přehlídky. Spíše jsou to teď takové útržky, kousky představení. A samozřejmě při našich ranních cestách z redakce do našeho „domu“ Usvit se to nikdy neobejde bez docela veselé procházky přes město, takže člověk má takové droboučké střípky, ze kterých se to skládá a ještě do úplnějšího, a určitě dobrého, obrazu složí.

ptala se bla bla, 2:35

Textová předloha

na úterý

Olga Hejná: Bubínek ze skla

SNDK, Praha 1964

Devět balónků

Dnes jsem vyšla ze školy a Pepík z osmé mi vzal tašku. Já jsem vždycky ráda, když Pepíka potkám. Ne proto, že mi nosí tašku. Já kvůli Pepíkovi. Vypadá, jako když se mračí, ale nemračí se. On se vlastně trochu mračí, ale přitom se culí, vypadá to, jako když jdou mraky a mezi nimi vždycky vykukne sluníčko. Přesně tak se Pepík dívá.

Tak jsme šli, rostou tam podél cesty velké stříbrné osiky, já jsem kopala kamínek a Pepík šel za mnou.

„Zuzko! Zuzano!“ zavolal na mě někdo.

Tonka. Dohnala nás a hned, že mi Pepík nosí tašku.

„No a?“ řekl Pepík. „Je ti něco do toho?“

Tonka je Pepíkova sestra, chodí do devítky, ale z Pepíka má trochu strach. Tak už nic neříkala a cupala si to po obrubníku za Pepíkem. Já pořád kopala do křemínku a sem tam jsem mrkla po Pepíkovi. Mráček, slunce, mrak a slunce.

Najednou bylo toho slunce víc a víc, Pepík se zastavil, vyndal z kapsy žlutý balónek a začal ho nafukovat. Křemínek mi rozčilením odletěl do bezu a jen jsem čekala, až Pepík ten balónek nafoukne.

A balónek jako by obživil, smál se na svět víc a víc, a když už byl větší než Pepíkova hlava, stiskl Pepík zuby, zatočil s balónkem a zavázal ho nitkou.

A pak mi ho hodil.

„Jé, ten je krásný,“ vykřikla jsem, „jako slunce!“ „To si, Zuzano, oddychněš, až dostaneš rozum, že jo?“ neodpustila si Tonka. Já nevím, proč mi to vždycky říká, ale trochu se toho rozumu, který Tonka myslí, bojím. Nebude mi, až ten rozum dostanu, smutno?

Pepík nesl obě tašky, svou a mou, a hlavou pinkal do balónku, který jsem mu nahrávala. Ale najednou spadl místo Pepíkovi na hlavu Tonce, ta po něm praskla taškou a bylo po balónku. Celá ta veselá nádhra byla pryč.

Pepík Tonce jednu vrazil, možná i dvě, Tonka ječela a já jsem v rozpacích popadla svou tašku a utekla jsem.

Máma na mně asi poznala, že se něco stalo, protože se ptala: „Copak je ti?“ Řekla jsem, že nic.

Odpoledne u nás zazvonila Tonka. Ani jsem nešla ven, ale máma přišla, že Tonka by ráda, abych s ní jela do Prahy. „Jestli chceš, tak jed,“ řekla máma, „a vezmi si taky nějakou korunu, kdybys měla žízeň nebo hlad.“ Snad bych s ní měla jet, třeba mi poví něco o Pepíkovi. Vzala jsem si desetikorunu a chtěla jsem si obléknout nový bílý svetr, ale zapomněla jsem, a vzpomněla jsem si až v autobuse.

Vyjížděli jsme ze Stodůlek, když do mě Tonka strčila a ukázala prstem dolů k podlaze: „Vidíš ty lodičky? Ty s jehlovými podpatky. Zrovna po takové si jedu. Senzace! Do divadla a tak.“

To je dobře, že jsem ještě dítě, pomyslela jsem si, já si koupím zmrzlinu a bude mi krásně.

Ono se řekne - to je dobře, že jsem ještě dítě - a přitom čekám, kdy začne Tonka o Pepíkovi. „Co Pepík?“ zeptala jsem se, jakoby mimochodem. Ale Tonka je chytrá.

„Ty liško,“ smála se. „Máš zájem, vid’? Neboj se, dáš si foukanou . . .“

„Jak - foukanou?“

„Jasný! Koukáš po klukách, tak potřebuješ foukanou.“

„Potřebuju? Copak už jsem . . . velká?“ lekla jsem se.

„Jestli nemáš peníze, tak ti půjčím,“ šeptala mi Tonka.

To už jsme jely tramvají a já se snažila představit si sebe jako načesanou pionýrku . . . Tonka přece musí vědět, proč mám být kvůli Pepíkovi načesaná.

Tramvaj se vesele kodrcala do středu Prahy a něčelo a bzučela mi do ucha, že je z toho, co mě čeká, taky celá pryč, a že už je hrozně zvědavá, jak budu vypadat, až pojedu domů.

„Vystup,“ strčila do mě Tonka. „Tady je prima kadeřnictví. Pak se můžeme podívat do Domu módy, ale napřed ať ti tu srovnají to tvý chroští, ať nevypadáš jako čau čau, to je pes, takovej chlupatej.“

Zavedla mě až ke dveřím. „Tak běž. Já se zatím půjdu podívat na boty. Pak tu na tebe počkám, stejně nepřiđeš hned na řadu.“

Zůstala jsem stát přede dveřmi. Otevřely se, něčelo vyšel a kdosi vešel. Zavoněly odtud voňavky a chemikálie, taková podivná směs, a zahlédla jsem ohromné kovové hlavy s lidskýma očima. To si dámy sušily vlasy a nehybně se dívaly do zrcadla.

Ve výloze zářila veliká fotka hezké manekýnky. Otáčela po mně oči.

„Taky máš foukanou?“ zeptala jsem se jí docela potichu.

„No jéje,“ řekla slečna z fotky. „Tobě by taky slušela. A dej si přeliv.“

„Proč?“

„Je to moderní.“

„Ale proč?“

„Cožpak vím? Tak hloupě se ptát.“

Zdálo se mi, že mi slečna řekla „trdlo“ nebo tak nějak, ale tvrdit to nemůžu.

„Máš špinavou blůzu,“ řekla mi.

„To je tričko. Měli jsme tělocvik. Zapomněla jsem se převléknout.“

„Máš špinavé tričko.“

„Myslíš - tenhle flíček? To je od borůvek. Nechce pustit.“

„To nikoho nezajímá. Důvody nikoho nezajímají, drahoušku. Máš špinavé triko.“

Hloupá hlava!

„A vypadáš jako čau čau, to je pes, takovej chlupatej.“

„Říkáš přesně to, co říkala Tonka.“

„Říkám vždycky jen to, co říkají jiní. Je to pohodlné. Taky ti to doporučuju.“

Hloupá hlava!

„A víš, že mi nevádí, jak vypadám? A víš, že vůbec nemám chuť se ti v nejmenším podobat, ty hloupá hlavo?“

A odešla jsem.

Chvilku jsem stála v průchodě a přišla Tonka.

„Tak co je, proč nejsi uvnitř?“

„Já tam nejdu.“

„Co blázníš? Řekli ti něco?“

„Já tam nebyla. Nechci tam. Já nechci foukanou!“

Asi ještě nejsem tak moc velká. Asi jsem přece jen ještě dítě. A Tonka mi říká:

„To si oddychněš, až dostaneš rozum, že jo?“

Vysmrkala jsem se a rychle jsem si přitom utřela oči. Nechtěla jsem, aby si toho Tonka všimla. Ale Tonka je chytrá, neušlo jí to.

„Ty to máš, Zuzano, všechno popletené. Koukni, když se o tebe zajímají kluci . . .“

„O mě se nikdo nezajímá.“

„A co náš Pepík?“

„To nevíš!“

„To vím! Říká ti Zuzanko a kouká jak raněnej páv. Fakt.“

Najednou jsem neviděla na cestu. Tonka mi zmizela, jak když spadne do mléka, a kolem jen světlo a světlo. A v tom světle se nesl žlutý balónek od Pepíka, a já, i když jsem věděla, že je to slunce, jsem ho chtěla chytit.

Slyšela jsem, jak mi Tonka říká: „Hele, kabelky, jakou by sis vybrala?“ Ale já jsem se dívala na divokou kachničku, která letěla vysoko nad městem, a pak jsem zaslechla odkudsi z otevřeného okna hru na trubku.

Co je mi do kabelek, co je mi do foukané? Aťsi mám na tričku flíček od borůvek, aťsi mám vlasy, jak mi narostly, ať si Tonka vybírá kabelku, já musím utíkat, já mám radost!

Zastavila jsem se až na mostě. Jedno slunce tam svítilo na obloze a druhé ve vodě. Cachtaly se tam kachny a nějaké vodní slípky se klouzaly po vlnách a jezdily po vodě jako po skluzavce až k jezu.

Utekla jsem Tonce. Nebudu jako ona. Nevěříš, kachničko? Tak já hodím do vody všechny koruny, co mám. Klidně! Nepotřebuju je.

„Copak to děláš?“ zarazil mě nějaký pán. „Spadnou ti tam peníze!“ Tak jsem je tam nehodila.

„Ty jsi nějaké ťululum,“ divil se pán. „Kam vlastně jdeš?“

Copak jsem mohla říct, že nikam? Dospělí chodí vždycky jen někam. Už takhle si ten člověk myslí, že to nemám v hlavě v pořádku. A to zrovna ve chvíli, kdy to mám v hlavě v pořádku tak jako nikdy předtím.

A tak jsem ukázala na rozhlednu. A taky jsem tam šla. Vylezla jsem až nahoru, myslela jsem, že třeba uvidím naši školu nebo aspoň ty velké osiky, co rostou u ní, ale pak jsem ani nepoznala, jestli je vidím, nebo ne. Tak veliký a stříbrný byl svět.

„Mami, já chci balónek,“ řekl nějaký malý kluk vedle mě a já jsem viděla, že dole hned vedle stánku s nanukem a limonádou prodává děda balónky.

„Škoda peněz,“ řekla paní tomu mrněti, „ulítne ti a nebudeš mít nic.“

Škoda peněz? To naschvál slezu a koupím si za všechny koruny, co mám, balónky. A všechny žluté, jestli bude děda tolik žlutých mít.

Děda myslel, že to mám na slavnost. „Tak tady máš osm balónků. Ale dej pozor, mohly by ti uletět.“

„Drž je! Co je neдрžíš?“ volala ta paní s malým klukem, co mezitím také slezli z rozhledny a pili limonádu. Pátý, šestý, sedmý, osmý! Už letí! „Děvenko nešťastná,“ bědoval děda a zachytil za nitku můj poslední balónek. Paní nechala brčko v limonádě, vylezla na lavičku a snažila se jeden, co se hnál kolem ní, chytit. Jehlové podpatky jí přitom zapadly mezi prkynka lavičky, paní musela bosa na zem a honem, dokud si toho nikdo nevšimne, vytáhnout polapené střevíce.

Bylo mi to k smíchu. Právě takové lodičky si jela kupovat Tonka.

A žluté balónky letěly, bylo jich osm, ten devátý bylo slunce.

STARÉ, ALE DOKONALÉ

Na tomto místě bychom vám rádi nabídli trochu pedagogické inspirace z bohaté studnice klasiků. Lze to brát možná jako osvěžení, možná jako pohlázení, možná jako výzvu. Nebo také jako ujištění, že v tom nejsme sami.

John Dewey

O pramenech výchovatelské vědy

Dodatek druhý

4. Výchova jako růst.

Mohoucnost růstu je závislá na dvojím: jednak na potřebě jiných, jednak na tvárnosti. Obě tyto podmínky jsou svrchovaně splněny u dětí a mladistvých. Tvárnost neboli mohoucnost učiti se ze zkušenosti značí utváření návyků. Návyky dávají kontrolu nad prostředím, umožňují ho využívat k lidským účelům. Návyky berou na se dvojí podobu: jednak zdomácnění (navyklosti), což jest obecná a trvalá rovnováha organických činností s obklopujícími okolnostmi, jednak činné způsobnosti nově upravovat svou činnost, aby vyhověla novým podmínkám. Zdomácněním (navyklosti) je pro vzrůstání opatřena spodní základna; činná schopnost *readjustační* je sama růstem. Činné návyky zahrnují myšlení, vynalézání a iniciativnost v používání způsobnosti na nové cíle. Jejich protívou je rutina, která značí, že se růst zastavil. Ježto růst je to, co charakterizuje život, jest výchova zcela za jedno s růstem; nemá žádného cíle (konce) mimo sebe. Sudítkem pro hodnotu školní výchovy jest, do jaké míry tvoří touhu po dalším růstu a poskytuje prostředky, jimiž se ta touha vskutku může uplatnit.

8. Cíle při výchově.

Cílem, na něž se míří, je výsledek jakéhokoli přirozeného pochodu, když se uvědomí a stane činitelem spolurozhodujícím o tom, čeho si nyní všimati a jaký způsob jednání voliti. Jeho význam je ten, že se nějaká činnost stala inteligentní. Specifický znamená, že předvídá, jakými alternativními následky bude provázeno, bude-li se v dané situaci jednati takovým či onakým způsobem, - a že se takovéto anticipace užívá k řízení pozorování a experimentu. A tak cíl, na něž se opravdu míří, je bod za bodem protívou cíle, který je nějakému pochodu jednání uložen zvenčí. Cíl uložený zvenčí je pevný a ztrnulý, není podnětem inteligenci v daném postavení, nýbrž je zvenku diktovaným příkazem, konati to a to. Místo, aby naváděl k činnosti svobodnější a lépe vyvážené, je postaven činnosti jako hranice. Ve výchovatelství se tuze hovoří takovýmto cílům zvenčí uloženým a ony zaviňují, že se klade taková váha na ponětí přípravy ke v z d á l e n é budoucnosti, a že se práce jak učitele tak žáka stává mechanickou a otročnou.

Schola ludus - Škola hrou po deseti letech

NEJÍ TO TAK DÁVNĚ

aneb Jak jsme na tom

Schola ludus byla jednou ze zveřejněných snah po novém, k dětem vstřícnějším školství, není divu, že se svým jménem tento dokument přihlásil ke Komenskému. Dokument se stal programovým prohlášením hnutí, jež hodlalo přispět ke vstupu dramatické výchovy do českých škol. Po deseti letech je beze sporu užitečné ohlédnout se zpět a podívat se, co už je uděláno, co se podařilo, co se před lety jevílo jinak, co nevyšlo, případně i to kudy se vydat dál. O výroční komentář nad uplynulým desetiletím jsme požádali jednu z autorek dokumentu, doc. Evu Machkovou.

Divadlo hrané dětmi, dětské soubory

"(...) Na zcela nový základ se podařilo postavit dramaturgii dětských souborů, a to po obsahové, tak formální stránce. Dnes už nemá prakticky nic společného s pokleslou dramatikou předchozího období dětského divadla, které se bezmocně pokoušelo napodobit divadlo dospělých a oscillovalo mezi násilnou poučností a povrchní zábavností. (...) "

Schola ludus – škola hrou 1990

Za posledních deset let v dětském divadle nastala podstatná změna v tom, že jeho dramaturgie nemá nic společného s dramatikou pokleslou - alespoň pokud jde o soubory pracující systematicky a s ambicemi dělat dobré divadlo, jejichž vedoucí mají pro tuto práci kvalifikaci, oficiální či neoficiální. Pokleslá dramatika ovšem stále žije, a dokonce se objevuje (a to je novum posledních deseti let) i na regionálních přehlídkách. Novum proto, že se rozpadla někdejší síť metodických zařízení, která

byla přinejmenším filtrem, přes nějž se pokleslá dramatika a pokleslé inscenace dostávaly na krajské přehlídky jen sporadicky - dnes se tam hlásí zcela běžně. To je vážný zádrhel organizační: vznikají zbytečné náklady na soubory, jejichž vedoucí vlastně o postup nestojí a z hodnocení si mnoho neodnesou, protože vysvětlí v něm, co je to dobré divadlo, ani není možné. Ale je to i problém odborný: chybí obecnější povědomí o tom, jaké nároky lze vlastně na dětské divadlo klást.

Ve špičkách, které obtočí alespoň na regionální úrovni se cítí, i když třeba nemají na postup na Dětskou scénu, se za posledních deset let dramaturgie i inscenační praxe značně obohatily a rozkošatily. Nesrovnatelně bohatší je zejména škála žánrů i výrazových prostředků.

Ale poslední roky býváme stále rozpačtější nad celkovou kvalitou inscenací - těžko říct, zda naše nároky stoupají, nebo je všechno již okoukané, a proto méně podnětné, anebo zda vedoucí pracují ve větším chvatu, bez důraznějšího nároku na sebe i na děti...? Nevím, na to hledíme odpověď společně.

Eva Machková 2000

Včera jsme se ptali:

Co je báseň?

Báseň je něco, co se rýmuje a co je rozdělené na sloky. Jsou různé - při poslechu jedné vám, abych tak řekl, tečou slzy po tváři, při poslechu druhé se zase chechtáte ještě dvě hodiny. Ale o tom se teď nebudu rozepisovat.

Honza

Báseň je jiný rozměr.

Miluška P.

Básni může člověk vyjádřit své pocity. Může být smutná, ale i veselá, barevná i černobílá. Někdo si ro radost skládá hudbu a jiný své pocity vyjádří právě v ní.

Julie

Ohníčkovská reminiscence pro Jakuba

"Tati, když mi dáš pět korun, tak ti řeknu, co říká pan listonoš každé ráno naší mamince!"

"Na, tady máš deset, tak honem, co jí říká?"

"Dobré ráno, paní Nováková, tady máte poštu."

L e g r á c k a

aneb Může se to stát i vám!

Pro vaše rozptýlení i protažení racionálních částí vašich hemisfér jsme připravili malou soutěž.

Na obrázku je ukryta známá a významná postava Dětské scény, zkuste ji odhalit.

(provádějte bez nároku na odměnu)

LIŠTUJEME V ...

... regálech knihupectví a papírnictví „Knihcentrum“ paní Tomanové.

Víte, co je kultura, jak se utváří a vyvíjí? Chcete pochopit, jak myslí a žijí příslušníci přírodních národů? Můžete. Spolu s odpovědmi na uvedené otázky se můžete také seznámit s výsledky antropologických výzkumů člověka, společnosti a kultury, se studiem přírodních národů v mezikulturní perspektivě. Za seznámení stojí také myšlenky neoriginálnějších osobností tohoto století (Malinowski, Radcliffe - Brown, Lévi Stroaussen aj).

To vše Vám může nabídnout druhé, doplněné vydání knihy pražských antropologů H. Maříkové, M. Petruska a A. Vodákové:

Kniha je vystavěna jako slovníkový výklad klíčových termínů, s nimž antropologie pracuje. Jako příklad uvádíme:

kulturní šok, - psychický i sociální kulturní otřes způsobený překvapivým, nečekaným, neuvěřitelným zjištěním, které bylo vyvoláno bezprostředním kontaktem jednotlivce nebo sociální skupiny nebo celé společnosti s cizí, neznámou, dosud neinteriorizovanou kulturou. Takové zjištění může a nemusí vyvolat kulturní změnu nejrůznějšího druhu. Rozhodně vytváří předpoklady pro kvalitativně nové hodnocení vlastní sociokulturní reality v kontrastu k cizí kultuře. Pod vlivem kulturního šoku může dojít i k prohloubení identifikace jednotlivců i skupin s kulturními hodnotami, i vlastní společnosti, častější je ale postupná modifikace či nahrazení hodnotami, normami, ideály a vzory chování cizí kultury. Kulturní šok můžeme sledovat jak v rovině individuálního konfliktu (v psychice jednotlivce) s cizí kulturou, tak na úrovni sociálních skupin. V druhém případě dochází většinou k akulturaci na základě kulturního kontaktu různých společností vyvíjejících na sebe nestejný, respekt. střídavý tlak. Jako součást akulturačních procesů, probíhajících dnes zejména v zemích třetího světa, představuje kulturní šok významný faktor kulturní dezintegrace původních domorodých společností a impuls k jejich postupné asimilaci.

Slon 1997, Praha

REŠTIÁRIUM

Drak rytíře Truta

Trutova saň je exemplářem mimořádně nebezpečné samice draka skalního. Je jednohlavá, vyznačuje se tvrdým

pohledem Germána, šlehačím jazykem, ohnivým dechem a šupinatou kůží. Měří 15 loktů (to je asi 4, 95 m) - nepatří tudíž mezi dračí obry. Přesto však byla pro obrozence symbolem temnoty a smrti. Vnější podobnost této strašlivé saně s krokodýlem je čistě náhodná. Zato obluda je totiž vegetariánka. Její nejoblíbenější stravou bylo mladá obilí, které spásala v širokém okolí vznikající obce. Kovář Trut, aby kraj zachránil před hladomorem, strašlivou saň vystopoval, vyžval ji na souboj a slavně zabil. Zemu se za tento hrdinský čin dostalo povýšení do šlechtického stavu, mrtvá dračice byla vyepána a po několika bližích neurčených staletích věnována brněnským radním. Chcete-li ji spatřit v její pravé podobě, najdete ji v průchodu brněnské radnice. Visi tam připoutána řetězy ke klenbě podlouhí.

Telefon

Když potřebuje pižďuch vědět, co má dělat, vezme telefon a zavolá vyššího pižďucha a ten mu to řekne. Když pižďuch potřebuje, aby někdo udělal to, co vyšší pižďuch řekl, že má udělat, vezme telefon a zavolá nižšího pižďucha a řekne mu, že mu, že to má udělat. Když potřebuje pižďuch někomu pomoci, například, když chce, aby jeho neteř, která neumí říkat hlásky B, D, F, G, H, M, N, R, S a Z, udělala učitelkou mluvení, vezme telefon a zavolá jinému pižďuchovi, který rozhoduje o tom, kdo bude učit mluvení, a ten to zařídí. Když potřebuje pižďuch naopak někomu ublížit, třeba když chce, aby zakázali učit mluvení někomu, kdo sice umí říkat správně všechny hlásky, ale říká věci, které si má nechat pro sebe (jako například, že pižďuši jsou pižďuši), vezme telefon a zavolá jinému pižďuchovi, který rozhoduje o tom, komu zakážou učit mluvení, a ten to zařídí. Když pižďuch potřebuje ozdobnou kliku, zavolá pižďuchovi, který má něco společného s ozdobnými klikami; když potřebuje vagón lízáték, zavolá pižďuchovi, který má něco společného s vagóny lízáték; když chce jet na týden do hor, zavolá pižďuchovi, který má dozor nad horami. Telefonem pižďuch všechno řídí a telefonem je sám řízen, telefonem radí a telefonem přijímá rady, telefonem pomáhá jiným pižďuchům a telefonem pomáhají jiní pižďuchové jemu. Zkrátka a dobře: ze všeho nejdůležitější je pro pižďucha telefon, bez telefonu se pižďuch neobejde, na telefonu spočívá celý pižďuchův život. Možná, že si řeknete: takový pižďuch se má, ve všem se může spolehnout na svůj telefon, to bychom taky chtěli! Já vám ale, milé děti, přesto neradím, abyste – až budete velké- spoléhaly jako pižďuch jen na telefon: telefon se totiž může porouchat, dělá třeba, že zvoní, ale ve skutečnosti

nezvoní, anebo zvoní, ale někde jinde, než má, anebo zvoní, ale nikdo ho nebere, anebo zvoní, někdo ho bere, ale vůbec neslyší, co mu říkáte, anebo nezvoní, ale přesto ho někdo bere a tak dál a tak podobně. No a kdo si zvykl ve všem spoléhat jen na telefon, je potom moc nešťastný, když se mu ten jeho telefon porouchá a on už nemůže ani někomu zavolat, že se mu porouchal telefon, je moc nešťastný, protože už dávno zapomněl, jak se věci vyřizují bez telefonu, je prostě v koncích a splaskne jako bublina. A vy přece nechcete splasknout jako bublina kvůli blbému telefonu, anebo jo? A vůbec, co bych vám radil, vždyť vy si stejně budete dělat, co budete chtít...

(Václav Havel)

VLASTIVĚDNÉ ROZHLEDY

Příroda

Když se zeptáte návštěvníků našeho města, jak se jim Trutnov líbí, většina dotázaných odpoví, že je krásný. Je totiž takový zelený.

A to je právě to! Tady v Trutnově se mísí rostlinstvo jak z horských oblastí, tak z oblastí nížin. Květena tu je rozmanitá. Stavatelé tohoto města na to byli náležitě hrdí. Proto v centru má své místo Městský park. Můžete ho najít nedaleko náměstí. Nahoře je ohraničen Síní Bohuslava Martinů a dole SLŠ, která je jedna ze dvou v České republice. Trutnovský park je poměrně starý a vzácný právě květenou a dřevinami.

Květenu také najdeme v tzv. trutnovských sadech, které se nacházejí nad Bojištěm. Trutnov je také znám svou tradicí ve sbírání hub, ale to v poslední době bohužel upadá,

protože houby rostou málo. O les na vrchu Šibeničnicku u Jánské kaple se starají také „lesáci“ a je v dobrém stavu. Jsou tu udržované cestičky pro běžce, kteří je mohou využít nejen v létě, ale i v zimě na běžkách. Jedinou vadou na kráse je dříve krásně zelený Humlův kopec, který se nyní ztrácí pod novou zástavbou. Do budoucna se plánuje stavba dálnice přes Šibeniční vrch... Doufejme však, že Trutnov zůstane nadále zelený a nedopadne jako Humlův kopec.

Trutnovský skicář

CO DNES A CO ZÍTRA

pondělí 19. 6.

7.30 - 8.30

8.30 - 12.30

9.00 - 11.15

12.00 - 13.45

14.00 - 16.30

17.00 - 18.45

19.00 - 20.30

nebude !

snídaně

semináře pro dospělé (ZUŠ, DDM, Nivy, MěÚ)

3. blok vystoupení souborů - **představení pro veřejnost (kino, ND)**

oběd

3. blok vystoupení souborů

Meditace č. 1 - **Naruby, ZŠ Luby (ND)**

Dárečci - **Divadlo Hudradlo Zliv, 4. oddíl (kino)**

Skupinka - **SDČ Prasetaun při DVÚ Jihlava (ND)**

diskuse poroty s vedoucími (ND-S)

diskusní kluby pro seminaristy (ZUŠ, MěÚ)

dětský diskusní klub (Nivy)

večeře

večerní představení (kino/ND)

úterý 20. 6.

7.30 - 8.30

8.30 - 12.30

9.00 - 11.30

12.00 - 13.45

14.00 - 16.30

16.45 - 18.30

18.30 - 19.30

20.00

snídaně

semináře pro dospělé (ZUŠ, DDM, Nivy, MěÚ)

4. blok vystoupení souborů - **představení pro veřejnost (kino, ND)**

oběd

4. blok vystoupení souborů

Princezna na hrášku - **Divadlo Hudradlo Zliv, 1. oddíl (kino)**

Velice americká pohádka - **DdDd, ZUŠ Děčín (kino)**

Třesky - plesky - **LDO ZUŠ Krnov (kino)**

Devět balónků - **Temperka, LDO ZUŠ Třinec (kino)**

Sředa nám chutná - **Dramatická školička Svitavy (ND)**

diskuse poroty s vedoucími (ND-S)

diskusní kluby pro seminaristy (ZUŠ, MěÚ)

dětský diskusní klub (Nivy)

večeře

večerní představení - dětské loutkářské soubory ZUŠ Žamberk

Jak Franta na čerchmanty vyzrál (**Mravenec, ZUŠ Žamberk**)

Na tom našem dvoře (**Křepelky, ZUŠ Žamberk**)

Soutěž

Milá dítko! Takto zní správná odpověď na včerejší soutěžní otázky:

Trutnovem mým rodným protéká řeka Úpa a kopec, který střeží město, se zove Černá hora.

Ve schráně redakční však byla pouze jedna odpověď. Je od Vojtěcha Dvořáka a zní: "Řeka se jmenuje Úpa a horu neznám. Osobnost v Légráccce je pan Jakub Hulák."

Správně Vojtěchu! Neznalost jména hory budiž ti oduštěna, prohlašuji tě vítězem a šťastným majitelem knihy. Přijď si pro ni do redakce.

Třetí soutěžní úkol v pořadí zní:

Komu je zasvěcen největší kostel ve městě?

Na další milou shledanou se převelice těší **UFFO HORN**.

P.S. Nestyďte se, milá dítko, psátí, vaše odpovědi jsou velmi vítány!